

АПМА МАТЕР

СА "Д. А. ЦЕНОВ" - СВИЩОВ

35 години катедра "Аграрна икономика"

год. XXVIII, бр. 6, 2019 г.

КАТЕДРА „АГРАРНА ИКОНОМИКА“ — 35 години възход и развитие —

Първият етап от функционирането на катедра „Аграрна икономика“ обхваща периода 1948-1952 г. Учредяването на специалността започва през 1948 г.,

а от следващата 1949 г. се създава самостоятелна катедра „Икономика на селското стопанство“. Първият прием на студенти през 1948 - 1952 г. отразява нуждата от управленски и административни кадри в новосформираните ТКЗС, а закриването на специалността в периода 1952-1983 г. е израз на промяната в приоритетите на финансирането от държавата обучение. Вторият етап от възобновяването и развитието на специалността (от 1984 г. досега) отразява потребностите на бизнес практиката от специалисти за изграждането и управлението на аграрния сектор в пазарни условия. През учебната 1984/1985 г. е първият прием на студенти в специалност „Икономика и управление на селското стопанство“, ОКС „бакалавър“. Това наименование на катедрата и на специалността се запазва до учебната 1992/1993 г., когато се приема сегашното наименование „Аграрна икономика“. От 1991 г. в катедрата започва обучение на докторанти. Периодът 1986-1999 г. бележи възхода на катедрата, а специалността се разкрива и в структурните звена на

СА „Д. А. Ценов“: Колеж по икономика и управление – Свищов (1986 г.); Колеж по бизнес и администрация – Сливен (1992 г.). От учебната 1999/2000 г. към специалността стартира магистърска програма „Агробизнес“, която функционира под това наименование и в настоящия момент. В отговор на динамичните промени и потребностите на агробизнеса, за периода 2012-2019 г. перманентно се актуализират учебните програми – 35 в ОКС „бакалавър“, 23 – в ОКС „магистър“ и 12 – в ОНС „доктор“, и се обновява съдържанието на учебните дисциплини. За периода 2003-2019 г. са издадени 34 учебника и 53 учебни помагала. Във връзка с разширяване портфолиото от образователни услуги в СА „Д. А. Ценов“ и стартирането на

„Икономист – Горско стопанство“, „Фермер – Земеделец“; квалификационни курсове. Стремешът на катедрата е към създаване на по-добра техническа база за осъществяване на учебния процес и прилагане на съвременни методи на преподаване. Във връзка с това е обособена аудитория „Агробизнес“ (26 ауд.) с мултимедийна техника, осигурена от преподаватели по проект №40/2009 към ИНИ при Стопанска академия, в който се провеждат защиты на дипломни работи, срещи и дискусии с представители на агробизнеса, студенти, докторанти и преподаватели.

Вследствие на 35-годишното си развитие, днес катедра „Аграрна икономика“ е водеща при обучението на студенти в ОКС

междукатедрена специалност на английски език за обучение на чуждестранни студенти е подготвена нова учебна програма по дисциплината „Ecological and Sustainable Business Development“. Катедра „Аграрна икономика“ предлага допълнителна професионална квалификация в ЦСФО и ЦПО в следните направления: специалностите „Екопредприемачество“ и „Биологично земеделие“; професионални обучения за професия или част от професия „Икономист – Земеделско стопан-

„бакалавър“, ОКС „магистър“ и докторанти по докторска програма „Икономика и управление (Аграрна икономика)“. Положението градивни основи са предпоставка за създаването на научна школа към катедрата в области, като биоземеделие, инвестиции в агрофирмите, аграрно предприемачество, пазари за реализация на селскостопански продукти, регулиране и стимулиране условията за бизнес в аграрния сектор.

Доц. д-р Марина Николова
Ръководител катедра АИ

Признателност към първостроителя

В навечерието на 35-годишния си юбилей, катедра „Аграрна икономика“ отдава заслужено то на създателя на едноименната специалност – доц. д-р Светлозар Калчев. С дълбока признателност към завета и делото на първостроителя, утвърдил своята лепта за създаването на специалността, и днес думите му отекват в съзнанието на неговите следовници: „Умните

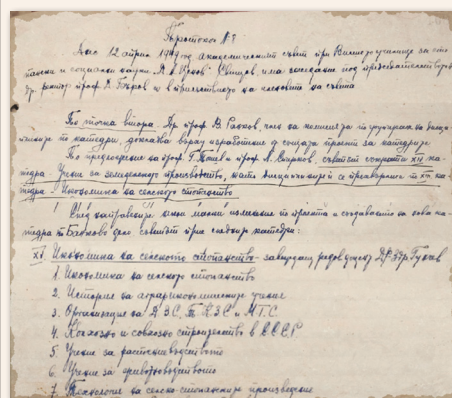
могат да решат всички проблеми, а мъдрите не допускат те да се проявят“. Тази универсална сентенция надхвърли реалиите на своето съвремие, за да покаже, че академичният и нравственият дух остава да живее в сърцата на новото поколение по пътя на неговия прогрес.

С огромна благодарност и признателност!

Екипът на катедра
„Аграрна икономика“

АРХИВИТЕ ГОВОРЯТ:

С Протокол №8 от 12.04.1949 г. от заседание на Академическия съвет на Висшето училище за стопански и социални науки „Д. А. Ценов“ – Свищов, под председателството на ректора проф. д-р Д. Бъров, се създава кате-

дра „Икономика на селското стопанство“. За завеждащ катедрата е избран доцент Здравко Гунчев от Варненския университет, официално по-

канен за преподавател в свищовското висше училище с

Протокол №23 от 27.10.1948 г.

С Протокол №5 от 26.05.1983 г. Академическият съвет при Вис-

шия финансово-стопански институт „Д. А. Ценов“ – Свищов, отново

разкрива кате-

дра „Икономи-

ка на селското

стопанство“ с

двама редовни

членове – доц.

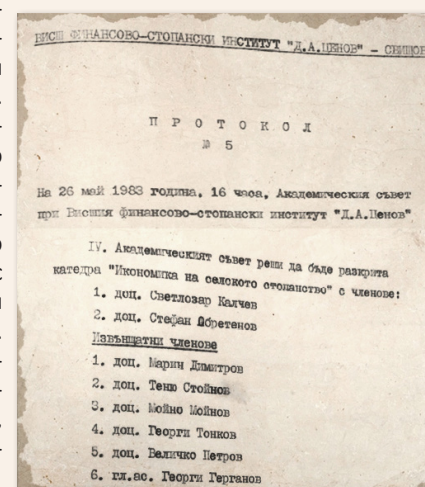
Светлозар Кал-

чев и доц. Сте-

фан Обретенов,

и шест извън-

чатни.

Аграрна икономика – правилният избор!

Бях привлечена от възможността да се обучавам в специалност „Аграрна икономика“, защото смятам, че това е актуална и бутикова специалност, която отговаря на нуждите от развитие на съвременната икономика в една важна и приоритетна за България област, а именно селското стопанство. Страната ни се нуждае от обучени специалисти, които имат компетенцията да работят за едно модерно, развито и екологосъобразно земеделие. Очакванията ми от обучението в ОКС „бакалавър“ до този момент са напълно оправдани и смятам, че надграждането с нужните знания и умения в специфичната икономическа област ще ме изградят, като един успешен специалист – аграрикономист.

Според мен, много от нас студентите, след дипломирането си ще могат да се насочат към управление и оптимизиране на производствената, търговската и финансовата дейност в земеделието, разработване на проекти в агробизнеса, създаване на съвременни земеделски структури. Ще решават проблеми, свързани с възможностите на агроекологията, диверсификацията в и извън земеделието. Уверена съм, че придобитите знания в специалност „Аграрна икономика“ дават стабилна основа за успешна професионална реализация, както и възможност за израстване в научната кариера.

Невена Самоковлиева – ОКС „бакалавър“

Като възпитаник на катедра АИ съм съпричастен с 35-годишнината на катедрата и специалността. Кооперативизмът винаги е бил вплетен със съдбата на семейството ми. Председател съм на първата частна земеделска кооперация ППОК „Земя-93“ в с. Александрово. Покрай проблемите на кооперациите през последните години се откроява този, с качеството и професионализма на работещите в тях. Липсват подготвени кадри за изготвяне и реализиране на бизнес проекти, а при оттеглянето на държавата от подпомагането на селското стопанство, единствена възможност за осигуряване на финансиране е одобряването на инвестиционни проекти по ПРСР.

Подкрепям активно усилията на сплотения катедрен екип за изграждане на партньорства с бизнес практиката и обвързване на обучението с нуждите на агросектора. Идеята на катедрата за организиране на първия есенен фермерски пазар в Свищов през 2017 г. нямаше да се реализира без участието на агробизнеса в региона и за мен е чест да съм един от съорганизаторите. Честит празник на катедра „Аграрна икономика“ и нека продължава ползотворното ни сътрудничество!

Димитър Димитров – МП „Агробизнес“

Преминавайки през трите образователни степени именно в тази катедра, за мен днешният ден е изключително важен. През всичките години на своето обучение придобих много нови знания и умения, за което искам да изкажа признателността си към целия катедрен екип. Пожелавам на катедрата да продължава да се развива както до сега, да следи новите трендове в агросектора и да осъществява още много нови интересни проекти.

На всички бъдещи и настоящи студенти в специалност „Аграрна икономика“, МП „Агробизнес“ и докторска програма „Икономика и управление (Аграрна икономика)“ пожелавам същото безкрайно благодатно и ползотворно време в Стопанска академия – Свищов. Нека бъдат уверени, че са поели по правилния път за развитие и просперитет.

Д-р по икономика Георги Димитров

Човек е голям, колкото са големи мечтите му

През 2013 г. поех плаха и неуверена пътя си към Свищов с една единствена мечта под ръка – знанието. След невероятни четири години се дипломирах в ОКС „бакалавър“, спец. „Стопанско управление“. В Академията ме научиха, че човек не трябва да се отказва, а да вярва в себе си и в своите възможности. Ето защо, това

просто хората, даващи знания на своите студенти, Вие сте съпричастни и даващи увереността, че българското образование ще го бъде и бъдещето е в ръцете на младия, борещ се предприемчив и образован човек. Щастлива съм, че имам възможността да отправя сърдечните си благодарности за подкрепата,

едно крило не беше достатъчно, за добрия полет са нужни две. Тласната от непоколебимата подкрепа на преподаватели от катедра АИ, че мога и още, днес съм магистър по МП „Агробизнес“ и квалифициран „Мениджър в биоземеделието“, спец. „Биологично земеделие“.

Скъпи преподаватели, Вие не сте

доверието и увереността, която получих от преподавателите в катедра „Аграрна икономика“! Беше чест да бъда Ваш дипломант и специализант!

Галина Мирчева – собственик на овцеферма, наградена в националния конкурс за млад фермер 2019

Честит 35-и рожден ден катедра АИ!

За мен е чест и гордост да съм възпитаник на третото най-старо висше училище в страната и първото автономно такова в областта на стопанските науки. Четирите години обучение в бакалавърската програма на катедра „Аграрна икономика“ и надграденото в магистърската програма ми дадоха основите, нужни на всеки един човек, за да се реализира успешно в живота. Тук израснах в мисленето си, тук срещнах много приятели, тук открих жената на моя живот.

Сега – години след дипломирането си, казвам топлото човешко БЛАГОДАРИЯ! на всички преподаватели, които с възрожденски всеотдайност дадоха на всеки един от нас знания, умения и частица от себе си. На екипа на катедра АИ и на целия състав на Стопанска академия най-искрено пожелавам здраве, лично щастие и удовлетворение от постигнатото. Честит празник!

Красимир Кирилов – Областен управител на Добрич, випуск '2009

Научноизследователска дейност

Научноизследователската работа е от значение както за академичното израстване на членовете на катедра „Аграрна икономика“, така и за оптимизирането на учебния процес и актуализиране съдържанието на учебните дисциплини, съобразно достиженията в научната теория и потребностите на бизнес практиката. Публикационната активност на преподавателите от катедрата е значителна – над 440 публикации, в т.ч. 12 моно-

графии, 36 студии, 131 научни статии, 170 доклади, 91 учебници и учебни помагала, като основен дял – 80 % заемат научните публикации. Положителна е оформилата се, особено отчетливо през последните десет години, ориентация към публикуване в реферирани научни издания, както в страната, така и в чужбина. Активната научноизследователска дейност на преподавателите от катедра АИ намира израз в разработването на научноизследователски и образователни проекти. Ориентацията към изследването на научнопрактически проблеми създава предпоставки в учебния процес да се представят актуални примери и казуси по проблемите на практиката, решими на базата на придобитите фундаментални и специални познания. Така обучението се обвързва с възможностите и предизвикателствата пред бъдещата реализа-

ция на студентите в реална икономическа среда. Основната част от разработените проекти са към Института за научни изследвания на СА „Д. А. Ценов“. Само за периода след 2006 г. от катедрата са разработени 26 проекта към ИНИ. Положителна е тенденцията към разнообразяване на изследваните проблеми, свързани с: устойчиво природоползване и устойчиво развитие на бизнес структурите; интегрирано производство в агросектора; ефективни практики за отчитане емисии на парникови газове от селското стопанство; биогорива; оценка на потенциала и ефективността от производството на електроенергия от растителна биомаса; изграждане на приложни иновационни стратегии в българските агрофирми; развитие на регионалните фермерски пазари и др.

Доц. д-р Маруся Линкова,
Научен секретар

Мобилности по „Еразъм+“

Близо 10 години след стартиране на първата международна Еразъм интензивна програма (16 февруари 2010г.) в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов, катедра „Аграрна икономика“ продължава да изпълнява методично целите, заложи в разширената харта за висше образование на базата, на която студенти и докторанти могат да реализират мобилности с цел обучение или практика в чужбина. Свидетелство

за това е фактът, че за периода 22.04.2018-30.07.2019 г. трима представители на катедрата, в лицето на ас. д-р Явор Станев, докторант Боряна Георгиева и студента от II курс Пламен Павлов, реализират последователни мобилности – в Познан (Полша), Крайова (Румъния) и Исламия (Египет), за добиване на изследователски компетенции в аграрния сектор и регионалното развитие. Това също демонстрира важността и ключовия характер на Програмата за международна мобилност „Еразъм+“. Осъщественият чрез нея трансфер на студенти и преподаватели се наложиха като устойчив атестат за успешна симбиоза между наука и практика, чийто резултат днес спомага за налагането и укрепването на академичната и културно-просветна визия на отбелязващата своя юбилей катедра.

Ас. д-р Пламен Петров,
Еразъм+ координатор

Алумни клуб „АИ Свищов“

През 2017 г. към катедра „Аграрна икономика“ е учреден алумни клуб под името „АИ Свищов“. В него участват и постоянно се присъединяват дипломирани студенти от едноименната специалност, магистри от МП „Агробизнес“ и докторанти от докторска програма „Икономика и управление (Аграрна икономика)“. В алумни клуба членуват над 240 бивши възпитаници на катедрата.

Клубът има за цел развитие и насърчаване на ползотворни взаимоотношения между настоящи и бивши възпитаници, приятели и съмишленици на катедра „Аграрна икономика“. Водени от желание за съхраняване чувството на гордост и съпричастност към духа на катедрата и на родната Алма матер, членовете на алумни клуба се стремят да осъществяват ефективна връзка между висшето образование и бизнеса. Дейността им е свързана със споделяне на професионален опит от страна

на възпитаниците, менторство към настоящите студенти, предлагане на стажантски програми и партньорства в рамките на различни проекти.

За да се улесни комуникацията и поддържането на връзката със завършилите студенти, е създадена и Фейсбук страница „Специалност „Аграрна икономика“ – Свищов“, която информира настоящи и бивши възпитаници за академични инициативи и катедрени прояви.

Гл. ас. д-р Цветелина Кабакчиева,
Алумни координатор

Нашите студенти – наша гордост!

Целта на обучението в специалност „Аграрна икономика“ е подготовката на висококвалифицирани икономисти с базови, широкопрофилни и отраслови познания, позволяващи успешно решаване на икономически проблеми, свързани с аграрния сектор. Усилията на преподавателите са насочени не само към учебния процес, но и към създаването на подходяща среда за разнообразни научни изяви на студентите. Насърчава се активното им участие в различни академични инициативи и катедрени прояви. При участие в научноизследователски

проекти, нашите възпитаници активно се ангажират с набирането на актуална информация относно състояние, тенденции и предизвикателства в различни направления на аграрния сектор. Участвайки в учебни курсове и проек-

ти в и извън Академията, студентите получават сертификати за презентирани на собствени бизнес идеи, за участие в международни конференции, конкурси за студентски есета и др. Сред отличените през последните 5 години са студентите Десислава Попова, Йоан Йорданов, Светослав

Василев, Атанас Атанасов и докторантите Георги Димитров, Георги Ангелов, Боряна Георгиева. За отличен успех през годините на следване в ОКС „бакалавър“, през 2018 г. е награждена с грамота Десислава Попова. Завършилата през 2018

бена гордост за катедрата са и завоюваните от наши докторанти призови места в последните Докторантски научни сесии: Милена Тодорова (2016 г.) – II м.; Михаил Билев (2017 г.) – III м.; Георги Димитров (2018 г.) – I м.

Катедра АИ

Катедра "Аграрна икономика" – отдадени професионалисти!

Председател съм на земеделска кооперация в с. Караманово от основаването ѝ през 1993 г. и болезнено преживях кризата в аграрния сектор. През 2009 г., като член на УС на РСЗК „Дунав-2000“ – Свищов, участвах в научна конференция на катедра „Аграрна икономика“ по актуална за аграрния сектор тема. Гледах в академичната зала представителите на МЗГ, на

НСЗК и се чудех защо не се вслушахме в научните среди – те най-вярно биха посочили пътя за оцеляване на земеделските кооперации. Този въпрос носих дълго в съзнанието си. През 2016 г. потърсих екипа на катедра АИ за методическа помощ при решаване на наболели проблеми и открих съмишленици, отдадени професионалисти. Екип, за който оцеляването и просперитетът на

земеделските кооперации има значение.

Благодаря на преподавателите от катедра „Аграрна икономика“ и на нейния ръководител доц. д-р Марина Николова! Пожелавам им и занапред ползотворна съвместна работа! Честита годишнина!

**Д-р по икономика
М. Билев,
Председател на ППК
„Старт 93“**

Сътрудничеството между Българска асоциация „Биопродукти“ и катедра „Аграрна икономика“ при СА „Д. А. Ценов“ с времето става все по-задълбочено и по-ползотворно. БАБ се включва със задоволство във всички инициативи и съвместни мероприятия. Участията на наши представители в организирани от катедрата кръгли маси, майсторски класове, дискусии и семинари,

както и в обсъждания по актуализацията на учебни дисциплини, дават положителни резултати и в двете посоки. Участията ни във фермерските пазари в Свищов допринасят за увеличаване разнообразието на предлаганите здравословни стоки и храни, и носят удовлетвореност на участниците. Фермерският пазар, организиран няколко поредни години от катедра АИ, както и други съвместни научни инициативи, са пример за успешно партньорство и пълноценна връзка между наука и бизнес практика. Благодарни сме на катедрения екип, че ни приемат като партньор, с който може успешно да реализират свои проекти. Имате пълната ни подкрепа за делата си! Продължаваме заедно напред!

**Албена Симеонова
Председател на БАБ**

Фондация за околна среда и земеделие повече от 5 г. е партньор на катедра АИ при СА „Д. А. Ценов“. Съвместните ни прояви и участия винаги са били за една полезна кауза – популяризиране на биологичното производство в България. Организацията ни е с почти 30-годишен опит в разпространяване на знания и практика за биопроизводство и биопродукти, поради това сме изключително щастливи, че имаме възмож-

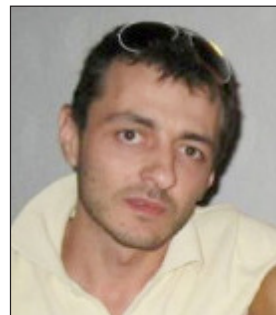
ността заедно с преподавателите от катедра „Аграрна икономика“ да обединяваме усилията си, да търсим допирните точки на науката и бизнеса, да изследваме и изучаваме, да спомагаме за осъвременяване на учебни дисциплини и т.н.

Нарастващият брой на биофермерите в България (от около 20 през 2009 г. до около 7000 през 2019 г.) е показателен за големия интерес към биопродуктите. Това неминуемо води до изискването за подготовка на кадри, вътрешно убедени в необходимостта от прилагане на екологосъобразни практики в агросектора и производство на здравословни продукти без пестициди, без химически торове и без ГМО.

Високо ценим ползотворното ни партньорство и Ви уверяваме, че може да разчитате на нашата експертиза и за в бъдеще!

**Пепо Петров,
Изпълнителен директор
ФОСЗ**

Един студент това написа...

Нашата земя прекрасна,
на която ти отрасна,
плодородна е земята
и красива е гората.
Агробизнеса развивай,
ела и се мотивирай.

Тук се този стих роди,
пред големите врати –
Димитър Ценов се нарича,
който иска – да го отрича.
Можем да го съхраним,
само ако се обединим.

Аз за мен сам реших
агроикономист да стана
и в България да остана.
Тук подават ти ръка,
ти просто вярвай в чудеса.
Един студент това написа
за екипа от Аграрна
и си тръгва той за Варна,
с благодарност за това,
че сбъднах една мечта.

Мили хора млади,
не ходете по бригади.
Нека да рискуваме,
България да изрисуваме.
За нея да се борим,
не един със друг да спорим.
Да не я затриваме –
сами си избираме.
Учи, развивай се, успей,
в този рай щастлив живеи.

**Иван Йорданов,
4 курс, спец. АИ**

Фермерски пазар, Свищов „Изберете здравословната храна“

Идеята на катедра „Аграрна икономика“ за инициране и организиране на изложението „Фермерски пазар - Свищов“ възникна спонтанно с разбирането, че в съвременните условия от развитието на българското земеделие, целта на функциониращите фермерски пазари е постигане на една обща кауза в полза не само на фермерите от кон-

кретните населени места, но и за удовлетворяване на търсенето от качествени и здравословни продукти с автентичен, местен произход. През 2017 г. идеята се реализира като част от научноизследователски проект, с ръководител доц. д-р Марина Николова и екип от преподаватели, докторанти и студенти от катедра АИ.

Организирането на есенен фермерски пазар на 05.10.2019 г. се осъществява за трети пореден път, благодарение на съвместните усилия на катедрения екип и нашите партньори – Община Свищов, Българска асоциация „Биопродукти“, Фондация за околна среда и земеделие, земеделски производители от региона. Инициативата се провежда под надслов „Изберете здравословната храна!“ и дава възможност на земеделските производители да представят разнообразие от конвенционални и биопродукти. Мястото на събитието е централния площад „Алеко“, където в красиви шатри производителите отрано подреждат своите продукти за дегустация и закупуване. На шандовете, с много любов, се демонстрират плодовете на неуморния им труд под формата

на пъстра палитра от богата гама продукти. За доброто настрояване на всички жители и гости на община Свищов, па-

хора. Щастливи сме, че успяхме да превърнем събитието в ежегодна инициатива и съвременно празник за града с

зарът се открива с българска народна музика и кръшни

богата фолклорна програма.
Катедра АИ

Редактор: **Вероника Василева**
Дизайнер: **Благовеста Борисова**
Фотограф: **Емилия Радкова**
АИ „Ценов“